

Projektmaterial

IT-KOMMUNIKATION - HANDIKAPPAR DET?

Molkoms folkhögskola

MOLKOMS FOLKHÖGSKOLA

VT. 2002

S-linjens arbetslag:

ITIS-PROJEKT

Berndt Bock
Ann-Marie Bengtsson
Johan Marklund
Gunnar Hultström
Gunnar Sewén
Box 66
660 60 Molkom
gunnar.sewen@telia.com

Rapport ***IT-kommunikation – handikappar det?***

Handledare:
Sven-Allan Ellström
sven.allan.ellstrom@nobel.karlstad.se

Innehållsförteckning

Sammandrag.....	3
Inledning.....	4
Resultat.....	5
Målgruppen.....	5
E-mail.....	5
Bilder.....	5
Internet.....	6
Tidning.....	6
Bildspel.....	7
CD-romskivor.....	7
Utvärdering.....	8

Sammandrag

Alla människor har behov av att kommunicera med andra. IT-tekniken ger kompletterande möjligheter att komma i kontakt med människor och ökar möjligheten att förmedla erfarenheter och intryck. Vår målgrupp, personer med utvecklingsstörning och inlärningssvårigheter, utgör inget undantag. Behovet är dock stort av att människor i deras omgivning kan hjälpa till.

Under vårt projekt har vi i personalen kommit en bit på väg för att kunna integrera datorn i undervisningen. Internet, e-mail, filhantering med bilder och produktion av bildspel känns inte främmande för oss längre. Detta är en förutsättning för att vi ska våga hjälpa våra elever att prova på och bli inspirerade.

Inledning

Vårt syfte med ITIS-projektet har varit att utveckla vårt arbete med den nya informationstekniken och göra den tillgänglig för personer med inlärningssvårigheter.

Samhället har under det senaste decenniet genomgått en revolution vad gäller formerna för kontakter mellan människor och formerna för att hämta och skicka information. Vi som arbetar med människor med utvecklingsstörning och inlärningsproblem är det av stor vikt att kunna stödja dem för att göra våra elever delaktiga i denna utveckling så långt som möjligt. En förutsättning för detta är naturligtvis att vi själva blir bättre på att hantera tekniken.

Vi har med vårt ITIS-projekt haft för avsikt att förkovra oss och finna former för att kunna använda datorer på ett relevant sätt för vår målgrupp.

Inledningsvis hade vi tänkt oss att begränsa oss till en elevgrupp – S-linjen. Vi bestämde oss dock att även dra in den andra elevgruppen som ligger under vårt arbetslag – G-kursen. Den gruppen har lättare inlärningssvårigheter än S-linjen. Det gav oss möjlighet att pröva vissa områden i samarbete med eleverna.

Under projektet har vi brottats med att finna gemensamma tider för att samordna vårt arbete och förmedla våra erfarenheter och tips till varandra genom gemensamma samlingar. Vårt arbetslag är splittrat under arbetsdagarna och veckorna på olika platser i Karlstads kommun. Delar informationen oss deltagare emellan har därför skett via internet. En annan viktig länk mellan oss lärare har varit våra elevassistenter, Lisbeth Jageberg och Gun Andersson-Winqvist. De har haft bäst överblick av hur projektet framskridit.

Vi hade för avsikt att jobba med bilder, filmer, text och ljud via nätet. Det visade sig väl ambitiöst visade det sig. Film och ljud fick vi avstå ifrån. Ganska snart kom vi fram till att vi ville synliggöra vårt arbete. Vi kom fram till att det skulle vara lämpligt att göra en tidning där varje elev skulle göra åtminstone en sida. Ett annat mål som växte fram var att eleverna skulle göra varsitt bildspel i Powerpoint.

Som handledare för vår grupp har Sven-Allan Ellström från Tingvallagymnasiet i Karlstad fungerat. Någon direkt rådgivning i det dagliga arbetet med projektet har inte skett. Däremot har vi haft glädje av de träffar som ordnats med andra ITIS-projekt som löper under våren i närområdet. IT-tekniken har där satts i sitt sammanhang.

En viktig person i vårt arbete har varit vår IT-ansvarige på skolan, Thomas Jansson. Han har gett oss instruktioner, tips och sett till att vår utrustning fungerat.

Resultat

Målgruppen

Eleverna på S-linjen är mycket heterogen. Alltifrån de som läser och skriver obehindrat till de som inte på något sätt behärskar det skrivna ordet. Tre stycken har betydande motoriska problem. Behovet av handledning och personlig assistens är betydande. För de senare har det varit viktigt att veta vad de kan be om hjälp med. Utan att veta vad som går att göra går det ju inte att välja. Helt självständiga arbetsuppgifter har varit möjliga endast varit möjligt i begränsad omfattning. I G-kursen (som står för Grundskolekurs) är förutsättningarna för detta

bättre. G-kursens medverkan i projektet har begränsat sig till att sätta ihop ett bildspel om deras resa till Lettland i maj –02.

E-mail

Ett område som vi ville att var och en skulle göra sig bekant med var hur man skickar e-mail. Alla hade hört talas om det men flera stycken hade inte sysslat med detta tidigare. Steg ett blev att se till att alla fick en adress. De som klarade av och ville fick ha ett hemligt lösenord. Vi valde att ge eleverna en adress på hotmail – på svenska.

Till att börja med fick eleverna skicka e-mail till varandra, elevassistenterna och lärarna. För att visa att mailet kan läsas på vilken dator som helst gick vi iväg till olika datorer i skolan. Dessutom fick de som hade tillgång till det titta hemma.

Eleverna lärde sig också hur de kunde skicka vykort till någon. Eleverna uppmuntrades skaffa adresser till vänner och bekanta på skolan, hemma och i bekantskapskretsen. De nya adresserna sparades sedan i adressboken.

Nästa steg blev att lägga filer till mailet. Dels textsidor, dels bilder.

Bilder

Vi hade en erfarenhet att våra elever hade lättare att berätta/återberätta om de har något konkret att utgå ifrån. Ett fotografi underlättar betydligt. Fotografiet underlättar även för den som ska ta emot informationen. Vi beslöt att företrädesvis använda oss av de digitala kameror som skolan förfogar över. Det visade sig vara ett lyckat drag. Bilderna kan ju ses på displayen på en gång. Är den bra behålls den i kameran. Om inte ”kastas” den. Bilder togs på varandra, på lokaler och personer på skolan, vid naturstudier och studiebesök. Redan från början var avsikten klart uttalad. Bilderna skulle användas till en tidning alternativt till ett bildspel.

I tur och ordning fick eleverna ladda över bilder från kameran till datorn. Korten måste namnges och läggas i olika mappar. Det var inte helt lätt för alla att förstå hur detta gick till. Men de kunde se att de fanns kvar i datorn och användas i olika dokument och till och med skickas.

Ett problem som uppstod var att det var svårt att skicka bilder i den omfattning som det blev fråga om. Vi arbetade med olika datorer och eleverna hade behov att kunna spara sin information på ett ställe och fortsätta på ett annat nästa dag. Lösningen blev att vi öppnade en domän på skolans nätverk där vi kunde spara alla arbeten. Varje elev fick en mapp på den domänen. Vi valde att inte ge varje elev sin egen domän. Vi skulle sätta ihop ett gemensamt arbete med många aktörer. Det var mer överskådligt vad som var gjort om allt var sparat på ett ställe.

Internet

Utöver e-mail har vi uppmuntrat att titta på sidor som intresserar var och en. Sedan har vi lagt in elevernas favoriter i klassrumsdatorn.

I ämnet samhällskunskap har vi haft för vana att lyssna på Klartext; ett nyhetsprogram på lätt svenska. Dessutom läste vi och lyssnade på nätupplagan av 8 sidor; en tidning skriven på lättläst svenska.

Några elever ville ha hämta bilder från nätet för att använda till sina tidningssidor och bildspel. Det uppmuntrade vi.

Tidning

Som nämnt ovan är det konkreta viktigt för våra elever. Att framställa en tidning såg vi som ett bra sett att få presentera det arbete vi gjort under projektet. Vi bestämde oss för att i stor utsträckning bygga vår tidning på bilder. Några elever, som har lättare för att uttrycka sig i skrift, skrev dikter och berättelser. För flertalet var det inte möjligt att själva sköta hantverket. Men var och en har aktivt varit med och bestämt vad deras sida ska handla om.

Ett problem som dök upp var att flera av eleverna ville inspireras av varandra och samtidigt hade svårt att påminna sig vilka andra möjligheter som fanns. Några ville ha samma bilder. Det var svårt att komma ihåg, komma på, vilka andra bilder som fanns att välja på. Det blev för abstrakt för dem att tänka vilka bilder som fanns i datorn. Ännu ett uttryck av behovet av det konkreta. Kanske skulle vi ha gjort bildspel i ett första läge ämnesvis och gett eleverna möjlighet att välja ett antal bilder från detta och utgå ifrån när de skulle sammanställa sin tidningssida.

Bildspel

Vid slutet av läsåret har Molkoms folkhögskola öppet hus – ”Folkhögskolans dag”. Bland annat presenterar varje grupp ett delar av vad de arbetat med under året. För vår del föll det sig naturligt att presentera vår tidning och att visa upp de bilder vi tagit. De senare genom att varje elev fick producera ett enkelt bildspel på Powerpoint. För eleverna kom det att inskränka sig till ett spel på ca: 10 sidor. När bildspelen skulle visas för utomstående upplevde vi behovet av att sätta ljud till. Vi i arbetslaget har inte haft tid eller förmåga att handleda i konsten att lägga in ljud och speakerröster till bilderna.

G-kursen producerade en utställning där de använde sig av bilder från den digitala kameran, hämtade bildfiler från nätet samt skannade bilder. Dessutom producerades ett bildspel med varierade övergångar och textanimeringar. Även här upplevde vi att vi skulle behöva lägga på ljud.

CD-romskivor

Eleverna kommer att få var sin kopia av tidningssidorna, alla bilder och bildspel på en CD-skiva.

Utvärdering

Under projektets gång har vi känt att vi lärt oss allt mer för att kunna använda datorn i de moment där de kan berika undervisningen. För vår målgrupp har vi känt att behovet av det konkreta hela tiden måste finnas med. Det är lätt att IT-tekniken blir för abstrakt och överskådlig för våra elever.

Att arbeta med digital kamera har visat sig fruktbart. Eleverna känner igen sig och har något att utgå ifrån när de ska berätta/presentera sina arbeten och intryck.

Ett problem för vårt arbetslag har varit att vi inte haft tid till att träffas i en utsträckning vi skulle behövt. Det har gjort att den ena handen inte vetat vad den andra gjort i vissa lägen. Framöver tror vi ska arbeta i grupper med två eller högst tre lärare i varje och med klart uttalade och begränsade teman.

Att framställa tryckta alster är betydelsefullt för många elever. Ett papper är och ett papperskort är trots allt mer konkret än en diskett eller CD-skiva. För att framställa bilder och textsidor är datatekniken väl användbar även för våra elever. För fler av dem kommer de i stor utsträckning behöva en personlig assistent för att klara av tekniken. Men även den som inte kan läsa eller skriva eller har betydande motoriska problem har behov av att kunna kommunicera och berätta för andra. IT-tekniken kan vara ett hjälpmedel för att öka förmågan att kommunicera.

Vi tror att vi kommit en bit på väg för att kunna ge våra elever en möjlighet att använda sig av IT-tekniken även efter ett år eller två på Molkoms folkhögskola. Alla vet vad som går att göra. Några kan arbeta på egen hand medan andra är beroende av att någon kan assistera dem för att utföra det de vill.